

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF IN DE VAN DE SCHAARBEEIKLEI 575 TE VILVOORDE

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 292

Rapport opgemaakt door: Jan Coenaerts

Derbystraat 51

9051 Gent

juli 2017

Dossiernr. 20412.R.01

Projectcode: 2017E59

Gent

1 GEMOTIVEERD ADVIES

1.1 INTERPRETATIE EN DATERING

Op basis van landschappelijke en archeologisch/historische gegevens kan een inschatting gemaakt worden van de aard en ouderdom van eventuele archeologische vindplaatsen ter hoogte van het studiegebied.

Het studiegebied ligt nabij de oostelijke oever van de Zenne. De nabijheid van rivieren was belangrijk tijdens het paleolithicum en mesolithicum vanwege de beschikbaarheid van drinkwater, biodiversiteit en grote voedselrijkdom. Desalniettemin zocht men in deze periode droge zandruggen om zich op te kunnen vestigen. Aangezien het studiegebied zich op een laag gelegen nat gebied bevindt vlakbij de Zenne, lijkt het onwaarschijnlijk dat men zich hier zou vestigen. Waarschijnlijker lijkt dat men hogere en drogere plaatsen opzocht. Er zijn dan ook geen aanwijzingen voor prehistorische vondsten in de directe omgeving.

Vanaf het neolithicum wordt bodemvruchtbaarheid een bepalend criterium voor het oprichten van nederzettingen. Gronden die makkelijk bewerkbaar, goed gedraineerd en chemisch/fysisch vruchtbaar waren werden eerst in cultuur genomen, daarna volgden armere gronden. De bodemeigenschappen ter hoogte van het studiegebied zijn bepaald door de Zenne. De natte gronden zijn door hun slechte drainage ongeschikt voor akkerbouw. De vondstkans op neolithische sporen en/of structuren is daarom klein.

Er zijn geen indicaties voor archeologische sporen en/of vondsten uit de metaaltijden, middeleeuwen of post-middeleeuwen. Op de eerste cartografische bronnen is het studiegebied dan ook in gebruik als nat weiland zonder bewoning in de buurt. Bijgevolg kunnen we aannemen dat het gebied steeds onbebouwd is gebleven, tot het begin van de 20ste eeuw, wanneer het gebied tot industriezone werd omgevormd. Dit wordt bevestigd door de afwezigheid van archeologische sporen en/of vondsten in de directe omgeving.

1.2 INSCHATTING POTENTIEEL TOT KENNISVERMEERDERING

Het potentieel tot kennisvermeerdering bestaat hier voornamelijk uit het aantreffen van sporen of structuren uit de 20ste eeuw. Men kon zich door de natte bodems binnen de laaggelegen Zennevallei pas laat in deze regio vestigen. Dit wordt bevestigd door de cartografische bronnen en recente landschapsveranderingen die erop duiden dat er pas activiteiten plaatsvonden in deze regio vanaf het begin van de 20ste eeuw. Er zijn dan ook quasi geen archeologische sporen of vondsten aangetroffen in de nabije omgeving. De archeologische verwachting is dan ook erg laag.

Het is daarnaast ook de vraag in welke mate sporen, structuren en stratigrafieën zouden worden aangesneden bij de geplande werken.

- Op de bodemkaart wordt het noordelijk deel van het studiegebied aangeduid als OB. Hierbij is het bodemarchief reeds verstoord door menselijke ingrepen, waardoor mogelijke archeologische resten niet bewaard zijn gebleven. De oorzaak van deze ophoging moet gezocht worden in de aanleg als industriegebied in de eerste helft van de 20ste eeuw.
- De geplande werken betekenen een ingreep in de bodem die niet dieper gaat dan de reeds aanwezige funderingen (opdrachtgever 2017). Bijgevolg wordt het bodemarchief niet meer verstoord dan de reeds verstoorde lagen.

Bijgevolg is het potentieel voor kennisvermeerdering nihil.

1.3 SAMENVATTING

Deze archeologienota werd opgesteld door ABO NV naar aanleiding van de uitbreiding van een bedrijventerrein. Het doel van dit onderzoek was driedig. Ten eerste werd op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten tweede werd nagegaan hoe goed deze archeologische resten zijn bewaard en in hoeverre ze zijn bedreigd door de geplande bouwwerken. Ten derde werd nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is.

- 1) Uit het historisch, archeologisch, cartografisch en landschappelijk onderzoek (hfd. 3 en 4) blijkt dat het terrein zich in een bebouwde zone bevindt, binnen de laaggelegen Zennevallei. De bodems zijn nat en kleiig, wat ertoe leidt dat er geen archeologische sporen en/of structuren in de omgeving zijn uit de prehistorie, metaaltijden of middeleeuwen. Het gebied werd pas vanaf de 20ste eeuw in gebruik genomen als bedrijventerrein. Er zijn dan ook quasi geen archeologische sporen of vondsten aangetroffen in de nabije omgeving.
- 2) Uit een analyse van het huidige landschap blijkt dat het onderzoeksgebied in grote mate is verstoord door de reeds aanwezige bebouwing met diepe funderingen en verhardingen. Het onderzoeksgebied is dan ook in een bebouwde zone gelegen, waar het bodemarchief reeds sterk verstoord is door menselijke ingrepen. Indien er archeologische sporen en/of vondsten zouden aangetroffen worden, zullen deze zodanig verstoord zijn dat een interpretatie niet mogelijk is. Bijgevolg is de bewaringstoestand van mogelijke archeologische resten zeer slecht.
- 3) Zowel het lage archeologische potentieel als de grote verstoringsgraad en slechte bewaringstoestand van het bodemarchief duiden erop dat het potentieel tot kennisvermeerdering nihil is.

Een kosten baten afweging dwingt ons bijgevolg **geen verder onderzoek** aan te raden.